

**DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ**

**REGLEMENTĂRI PRIVIND
REDUCEREA VÂRSTEI DE
PENSIONARE PENTRU MAME**

studiu documentar

martie 2026

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

Documentare și sinteză: Andra Andronic, consilier parlamentar.
Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

CEHIA.....	4
CROAȚIA.....	5
FRANȚA	6
GERMANIA	8
ITALIA	10
LITUANIA	12
POLONIA.....	13
SLOVACIA	14
SLOVENIA.....	15
UNGARIA	16
CONCLUZII	17

În Europa, vârsta de pensionare pentru mame este uneori redusă prin măsuri compensatorii legate de numărul de copii (măsuri care sunt menite să atenueze disparitățile în materie de carieră și de pensii). În general, statele (sistemele de pensii ale acestora) optează fie pentru reduceri directe ale vârstei standard de pensionare, în funcție de numărul copiilor, fie pentru reglementarea recunoașterii perioadelor de îngrijire (de creștere a copiilor) ca vechime suplimentară¹.

ASPECTE COMPARATIVE

CEHIA

Articolul 32, para. (1) al [Legii nr.155/1995 privind asigurarea pensiilor](#) reglementează vârsta de pensionare diferențiat, pentru bărbații născuți în 1936 la 60 de ani, iar pentru femeile născute în 1936, fără copii, la 57 de ani.

Potrivit para.(2), pentru persoanele asigurate născute între 1936 și 1973, vârsta de pensionare pentru bărbați și femei se stabilește în conformitate cu Anexa nr.1 la lege, potrivit căreia vârsta standard de pensionare pentru femei scade cu câte 1 an (aproximativ) pentru fiecare copil crescut.

Pentru persoanele născute între 1974 și 1988, vârsta de pensionare se stabilește în jurul vârstei de 65 (limită spre care tind toate categoriile, indiferent de gen), iar pentru cei născuți după 1988, vârsta de pensionare este stabilită la 67 de ani (care va fi atinsă în anul 2056). Potrivit [informațiilor oficiale](#) furnizate în legătură cu reforma pensiilor, pentru cei născuți începând cu anul 1973, nu se mai aplică vreo diferențiere în privința vârstei de pensionare, fie ei bărbați sau femei care au crescut unul sau mai mulți copii.

Potrivit para.(4) al articolului 32, „*condiția de creștere a copilului pentru acordarea dreptului femeii la pensie pentru limită de vârstă este îndeplinită dacă femeia îngrijește sau a îngrijit personal copilul până la atingerea majoratului timp de cel puțin zece ani*. Cu toate acestea, dacă femeia a preluat creșterea copilului după împlinirea vârstei de opt ani, condiția creșterii copilului este îndeplinită dacă femeia îngrijește sau a îngrijit personal copilul până la împlinirea majoratului timp de cel puțin cinci ani; acest lucru nu se aplică însă dacă femeia a încetat să îngrijească copilul înainte de împlinirea majoratului acestuia. Dacă copilul a decedat după împlinirea vârstei de 5 ani, condiția creșterii copilului este îndeplinită dacă femeia a avut personal grijă de copil de la naștere până la decesul acestuia [...]”.

¹Conform unui Raport OECD privind pensiile (Pensions at a Glance – 2025): *”Mothers can retire between four months and four years earlier than childless women in Czechia, France, Italy, the Slovak Republic and Slovenia. Care-related pension credits are an effective instrument to cushion the impact of relatively short employment breaks, especially at low-income levels. Mandatory pensions cushion about half of the effects of a five-year child-related employment break on pensions for mothers with two children on average across OECD countries. Nine countries give credits just for having had children or provide pension bonuses to parents, irrespective of whether a career break occurred.”*

Potrivit prevederilor articolului 34a, para. (1), valoarea procentuală a pensiei pentru limită de vârstă stabilită în conformitate cu articolul 29, para. (1) - (4) sau cu articolul 31, se majorează, la [cerere](#), de la data la care se acordă pensia, pentru fiecare copil pe care asiguratul l-a crescut. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2023, se aplică o creștere a pensiei cu suma de 500 CZK (aprox. 20 de euro) pentru fiecare copil crescut.

Menționăm că în vederea acordării majorării procentuale la pensie pentru fiecare copil crescut (așa-numita indemnizație de creștere) trebuie întrunite condițiile prevăzute la articolul 32, para.(4), care se pot aplica și în cazul copilului crescut/îngrijit de către un bărbat. Majorarea nu poate fi acordată mai multor persoane pentru creșterea aceluiași copil. Potrivit legii, se ia în considerare acordarea majorării pensiei doar în cazul persoanei asigurate care a avut grijă în cea mai mare măsură de copil și care a menționat acest lucru în cererea de acordare a pensiei pentru limita de vârstă.

Pentru mai multe informații privind acordarea indemnizației de creștere, informații suplimentare se găsesc pe pagina [Ministerului muncii și afacerilor sociale](#).

CROAȚIA

În Croația, în iunie 2025, odată cu adoptarea noului cadru normativ privind asigurarea de pensii, "[Zakon o mirovinskom osiguranju](#)" – ZOMO, au fost aduse modificări importante reglementării pensionării anticipate pentru mame².

Astfel, articolul 37, care reglementează vechimea suplimentară în muncă (definită la articolul 5, punctul 9, ca perioadă care, în anumite condiții, se adaugă la durata reală a pensiei părintelui pentru fiecare copil născut/adoptat pentru a determina pensia totală) stabilește la para. (1) că "părinților – mame sau mame adoptive care beneficiază de dreptul la pensie [...] li se adaugă la vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei o perioadă de 12 luni pentru fiecare copil născut sau adoptat". Anterior modificării, legea prevedea acordarea unei perioade de 6 luni/copil.

Menționăm că articolul 40 reglementează faptul că asiguratul are dreptul la pensie anticipată pentru limita de vârstă la împlinirea vârstei de 60 de ani, cu o vechime în muncă de 35 de ani.

În acest context, articolul 172 stabilește, prin excepție de la prevederile articolului 40, că dreptul la pensie anticipată pentru limita de vârstă se dobândește de către femei la împlinirea vârstei de 59 de ani, cu o vechime în muncă de 34 de ani. În anul 2029, acest drept va putea fi obținut de către femeile cu vârsta de 59 de ani și 9 luni, cu o vechime în muncă de 34 de ani și 9 luni.

² <https://www.mirovinsko.hr/hr/novi-zakon-o-mirovinskom-osiguranju-obavijest-o-kljucnim-izmjenama-u-mirovinskom-sustavu/4049>

FRANȚA

Potrivit [informațiilor oficiale](#) publicate de Service Public, părinții cu unul sau mai mulți copii beneficiază de acordarea de trimestre suplimentare gratuite de asigurare pentru pensie (fără să plătească vreo contribuție în acest sens), luate în considerare la calculul vechimii totale în muncă (stabilită la 172 de trimestre) pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă (64 de ani).

Aceste trimestre suplimentare se numesc majorări pentru copii și sunt reglementate de articolul [L351-4](#) din [Codul Securității Sociale](#).

Menționăm că în Franța un an de muncă este împărțit în 4 trimestre, fiecare trimestru având 90 de zile.

Astfel, fiecare copil născut sau adoptat (minor fiind) oferă părintelui dreptul la trimestre suplimentare (pentru pensie) în următoarele condiții:

- 1) *se acordă femeilor asigurate o majorare a duratei de asigurare cu patru trimestre pentru fiecare dintre copii, ca urmare a impactului maternității asupra vieții profesionale, în special a sarcinii și a nașterii; aceste trimestre se numesc majorare pentru maternitate sau majorare pentru adopție;*
- 2) *se stabilește, în beneficiul unuia dintre cei doi părinți asigurați, o majorare a duratei de asigurare cu patru trimestre, acordată pentru fiecare copil minor, pentru creșterea/educarea acestuia, în cei patru ani care urmează nașterii sau adopției sale; aceste trimestre se numesc majorare pentru creșterea/educarea copilului.*

Trebuie specificat că majorarea pentru maternitate/adopție, precum și pentru creșterea copilului, se acordă diferit în funcție de anul de naștere sau de adopție al copilului, respectiv înainte de 2010 sau după 2010.

Pentru copiii născuți înainte de 2010, majorarea pentru maternitate/adopție, respectiv pentru creșterea copilului, se acordă automat mamei. Astfel, mama beneficiază de 8 trimestre (echivalentul a 2 ani) de asigurare suplimentară la pensie, fără costuri adiționale. Majorarea pentru creșterea copilului poate fi acordată și tatălui, dar în anumite condiții clar stipulate (ex.: decesul mamei, faptul că tatăl și-a crescut singur copilul, faptul că tatăl apare singur pe certificatul sau hotărârea de adopție).

Pentru copiii născuți după 2010, doar majorarea pentru maternitate de 4 trimestre, respectiv 1 an, se acordă automat mamei.

În cazul majorării pentru adopție, doar 2 dintre cele 4 trimestre sunt alocate mamei, urmând ca celelalte 2 trimestre să fie alocate, la alegerea părinților, unuia dintre ei sau ambilor. Părinții trebuie să își facă cunoscută alegerea în termen de 6 luni de la cea de-a 4-a aniversare a adopției copilului. În caz contrar, mama beneficiază de toate cele 4 trimestre. Iar în cazul părinților de același gen, fiecăruia i se acordă 2 trimestre. Acordarea majorării nu poate fi modificată cu excepția cazului în care unul dintre părinți decedează înainte ca copilul să atingă

vârsta majoratului. În acest caz, trimestrele se acordă părintelui supraviețuitor care a crescut efectiv copilul.

După anul 2010, doar 2 din cele 4 trimestre acordate pentru creșterea copilului revin mamei, iar celelalte 2 sunt acordate unuia dintre părinți sau ambilor, la alegerea acestora. Regulile prezentate mai sus se aplică și în cazul acestui beneficiu.

Începând cu 1 septembrie 2026, potrivit Legii anuale privind finanțarea asigurărilor sociale, trimestrele acordate pentru nașterea, creșterea sau adopția unui copil vor putea fi luate în considerare în acordarea pensiei anticipate pentru carieră îndelungată (dacă părintele a început munca devreme, la 16, 18, 20 sau 21 de ani). Legea prevede luarea în calcul a două trimestre pentru a facilita accesul la acest sistem³.

Totodată, în Franța, părinții au dreptul la [concediu parental](#) (“*congé parental*”), reprezentând o încetare temporară a activității părintelui, perioada pentru care acesta beneficiază de o creștere a perioadei de asigurare pentru pensie egală cu durata concediului. Acest drept nu se poate acorda în același timp cu cele descrise mai sus, pentru maternitate, adopție sau creșterea copilului. Creșterea perioadei de asigurare pentru concediul parental se acordă doar în cazul în care se dovedește mai avantajoasă decât majorările acordate pentru maternitate/adopție, respectiv creșterea copilului. Persoanele care au avut mai multe concedii parentale pe parcursul carierei, pot beneficia de o creștere a perioadei de asigurare pentru pensie corespunzătoare fiecărui concediu parental.

De asemenea, potrivit articolului [L351-12](#), părinții care au avut cel puțin 3 copii beneficiază de majorarea cu 10% a cuantumului pensiei pentru limita de vârstă. Bonusul se acordă atât mamei, cât și tatălui. Bonusul se acordă din momentul în care cel de-al treilea copil avut în întreținere pentru cel puțin 9 ani împlinește 16 ani. Părinții care au comis infracțiuni sau delikte împotriva unuia dintre copii, fiind decăzuți din drepturile părintești, nu beneficiază de prevederile de mai sus. Menționăm că începând cu cel de-al patrulea copil, bonusul la pensie se mărește cu 5%, astfel încât pentru 5 copii părinții beneficiază de o majorare de 20% a pensiei. Totuși, procentul pensiei majorate este limitat la 100 % din ultimul salariu brut indexat primit de părinți timp de cel puțin 6 luni, cu unele excepții⁴.

Persoanele care s-au născut în anul 1964 sau ulterior și care au dobândit, înainte de [vârsta minimă legală de pensionare](#), [numărul de trimestre](#) necesar pentru a avea dreptul la o pensie integrală, beneficiază de o majorare a cuantumului pensiei, denumită “surcote parentale”. Această majorare se acordă persoanei care a beneficiat de cel puțin un trimestru de asigurare de pensie gratuită (fără cotizație) pentru unul dintre următoarele motive:

- a avut sau adoptat unul sau mai mulți copii;
- a crescut sau crește un copil cu dizabilități cu vârsta mai mică de 20 de ani;

³ <https://www.lassuranceretraite.fr/portail-info/hors-menu/actualites-nationales/actif/2025/projet-de-loi-les-mesures-envisa.html#:~:text=Prise%20en%20compte%20des%20enfants,du%201er%20septembre%202026>.

⁴ <https://retraitesdeletat.gouv.fr/actif/le-calcul-de-ma-retraite/la-majoration-pour-enfants>

- și-a întrerupt temporar activitatea profesională în baza unui concediu parental pentru creșterea copilului.

Persoana care îndeplinește condițiile stipulate mai sus beneficiază de o majorare de 1,25% a pensiei pentru fiecare trimestru de muncă lucrat în plus în anul precedent împlinirii vârstei minime legale de pensionare. Majorarea este limitată la 4 trimestre, reprezentând o creștere de maximum 5% a pensiei.

GERMANIA

În Germania, pentru fiecare copil, părinții primesc până la trei ani de perioade de cotizare cunoscute în schema legală de asigurare de pensii ca „perioade de creștere a copiilor” sau “Mütterrente”/„Pensia pentru mame”. Aceasta nu reprezintă o pensie separată, plătită independent de pensia legală, ci mai degrabă o recunoaștere extinsă a contribuțiilor pentru creșterea copiilor, luată în considerare în calculul pensiei.

Potrivit [informațiilor](#) furnizate de către [Deutsche Rentenversicherung](#) (Casa de Asigurări de Pensii din Germania), perioadele dedicate creșterii copiilor reprezintă ani contributivi obligatorii, calculați la nivelul veniturilor medii ale asiguraților, pe baza datelor colectate de la Oficiul Federal de Statistică și plătiți de Guvernul Federal pentru asigurarea de pensii.

Astfel, pentru creșterea copiilor, părinților li se acordă perioade de cotizare obligatorii (credite) în cadrul sistemului de pensii, care, ulterior, le majorează pensia similar perioadelor de activitate profesională. Acest mecanism compensează faptul că, în primii ani după nașterea copiilor, mamele și tații pot lucra parțial sau deloc. Părinții pot împărți între ei perioadele dedicate creșterii copiilor.

În termeni concreți, pentru fiecare an dedicat creșterii copiilor, părintele beneficiază de câte un punct de pensie. Având în vedere că în prezent punctul de pensie valorează 40,79 euro pe lună, fiecare părinte va beneficia la pensie (în prima parte a anului 2026) pentru creșterea unui copil de aproximativ 122 euro/lună.

Menționăm că perioadele de creditare sunt reglementate de [Secțiunea 56](#) a Codului Social, cartea a VI-a (SGB VI). Pentru a putea beneficia de perioadele de creștere a copiilor, părintele trebuie să fi asigurat efectiv educația și îngrijirea copilului, să fi crescut copilul pe teritoriul Germaniei și să nu fi fost exclus de la acest drept prin plata altor beneficii similare.

Pentru copiii născuți începând cu 1 ianuarie 1992, perioada de creștere a copilului se referă la primii trei ani de la nașterea copilului, iar pentru nașterile anterioare anului 1992, perioada este stabilită la doi ani și jumătate. Astfel, primele 36, respectiv 30 de luni calendaristice după luna nașterii sunt considerate perioade de cotizare obligatorie. În cazul nașterilor multiple, perioada luată în calcul se mărește de două sau chiar de trei ori (sau mai mult). Iar în cazul în care părinții cresc doi copii cu vârsta de până în 3 ani, perioadele dedicate creșterii copilului se însumează, fără să se piardă niciun credit la pensie (de exemplu, 21 de luni de la primul copil adunate cu 36 de luni acordate pentru nașterea celui de-al doilea copil).

Pe lângă părinții biologici, pot beneficia de concediu pentru creșterea copilului și următoarele persoane:

- părinți adoptivi, vitregi sau de plasament,
- bunicii sau rudele, dacă copilul locuiește permanent în gospodăria lor, fiind luat în îngrijire.

Nu se iau în calcul perioadele de creștere a copiilor în cazul persoanelor care beneficiază deja de o pensie pentru limita de vârstă sau de o pensie de serviciu în conformitate cu legislația funcționarilor publici, precum și în cazul persoanelor care nu dețin asigurare pentru pensie sau care au dobândit în urma creșterii copiilor lor drepturi de pensie într-un alt sistem de pensii.

În data de 5 decembrie 2025, Bundestagul a aprobat [Legea privind stabilizarea nivelului pensiilor și egalitatea deplină a perioadelor de creștere a copiilor](#), cunoscută ca „Mütterrente III”. Proiectul visează extinderea beneficiilor deja existente în legislația germană cu privire la recunoașterea perioadei de creștere a copiilor născuți după anul 1992 la nivelul tuturor mamelor. Astfel, indiferent de anul nașterii copilului (înainte sau după anul 1992), mamei li se vor acorda trei ani de creștere a copiilor și trei puncte de pensie pentru fiecare copil. Modificarea legislativă se va aplica începând cu 1 ianuarie 2027, iar drepturile nu se pot acorda retroactiv. Casa de Asigurări de Pensii a subliniat într-un comunicat că implementarea efectivă a acestor modificări legislative este una complexă, fiind necesară recalcularea a peste 10 milioane de pensii, iar aplicarea efectivă a măsurii poate fi decalată în anul 2028. Astfel, mamele care au născut înainte de 1992 vor beneficia de toate plățile suplimentare, aferente anului 2027, odată cu prima lor plată lunară din 2028.

În Germania, părinții care au beneficiat de perioadele de creștere a copilului și care au realizat contribuții relativ scăzute în primii 10 ani de la nașterea copilului/copiilor beneficiază și de așa-numita perioadă de îngrijire a copiilor ([“Kinderberücksichtigungszeiten”](#)/[“Berücksichtigungszeiten”](#)).

Spre deosebire de perioadele de creștere a copiilor, perioadele de îngrijire nu majorează direct dreptul la pensie cu o sumă fixă, ci asigură părintelui, care, spre exemplu, a beneficiat de un loc de muncă cu normă redusă datorită suprapunerii perioadelor de îngrijire a copiilor, o creștere a dreptului de pensie cu până la 50% pentru perioada respectivă. Venitul este suplimentat cel mult până la nivelul salariului mediu, care în 2023 se ridică la 43.142 de euro.

Părinții își pot completa astfel perioadele lipsă din istoricul lor de asigurare și, în același timp, pot beneficia de o evaluare mai favorabilă a perioadelor de angajare supuse asigurării obligatorii în cadrul calculului dreptului la pensie. Perioadele de îngrijire a copiilor sunt luate în considerare și la calculul perioadelor de cotizare în vederea obținerii pensiei pentru limita de vârstă, respectiv pentru efectuarea stagiului obligatoriu de 35 de ani, respectiv 45 de ani. În acest mod, părinții care nu au lucrat foarte mulți ani după nașterea copilului lor beneficiază de posibilitatea de a se pensiona anticipat, la vârsta de 63 de ani, cu o vechime de 35 de ani de muncă în loc de 67 de ani și o vechime de 45 de ani de muncă. Pentru o mai bună înțelegere, oferim următorul exemplu: o mamă care a lucrat efectiv 20 de ani și a crescut 2 copii (născuți

după 1992) fără să lucreze până când aceștia au făcut 10 ani, poate atinge pragul de 35 de ani de vechime și se poate pensiona astfel la vârsta de 63 de ani.

În vederea stabilirii perioadei de îngrijire a copilului/copiiilor, se depune o cerere atunci când minorul împlinește vârsta de 10 ani.

Pentru mai multe informații, poate fi consultat următorul [link](#).

ITALIA

Potrivit articolului 1, para. 40, lit. c) al [Legii nr.335/1995 privind reforma sistemului de pensii obligatorii și suplimentare](#), în cazul femeilor care au optat pentru pensiile calculate exclusiv pe baza sistemului contributiv (nu au înregistrat contribuții înainte de 31 decembrie 1995 sau care au optat pentru sistemul integral contributiv), se recunoaște o reducere a vârstei de pensionare față de cea necesară pensionării pentru limita de vârstă (vezi prevederile articolului 19) cu 4 luni pentru fiecare copil și egală cu până la un maxim de 16 luni în cazul a patru copii sau mai mulți.

În practică, dacă în 2025 vârsta standard de pensionare era stabilită la 67 de ani, o mamă cu trei copii putea să se pensionezeze la 66 de ani, iar cea cu patru copii, la 65 de ani și 8 luni⁵.

Însă nu toate mamele optează pentru pensionarea anticipată. Pentru femeile care optează pentru pensia la limita de vârstă, tot în cadrul sistemului contributiv, legea prevede, ca alternativă, calcularea pensiei prin aplicarea coeficienților (prevăzuți în Tabelul A la legea mai sus menționată) majorată astfel cu un an în cazul unui copil sau a doi copii și cu doi ani în cazul a trei sau mai mulți copii.

Spre exemplu, unei mame cu vârsta de 67 de ani, cu trei copii, i se va aplica coeficientul aferent vârstei de 69 de ani, obținând o pensie mai mare fără a fi nevoită să-și prelungească cariera profesională. Coeficienții reprezintă valori stabilite prin lege care servesc la transformarea contribuțiilor acumulate într-o pensie anuală. Cu cât vârsta la momentul pensionării este mai mare, cu atât coeficientul va fi mai ridicat și, prin urmare, și valoarea pensiei.

O altă variantă pentru pensionarea anticipată a femeilor, așa-numita “Opțiune pentru femei”/ “Opzione donna”, este reglementată în temeiul articolului 16 al [Decretului-lege nr.4/2019](#), ulterior transformat în [Legea nr.26/ 2019](#)⁶.

Decretul-lege nr. 4 din 28 ianuarie 2019 a recunoscut, în cazul femeilor care până la data de 31 decembrie 2018 acumulaseră o vechime în muncă de 35 de ani și împliniseră vârsta de 58 de ani, dacă erau salariate, și de 59 de ani, dacă erau lucrătoare independente, dreptul de a

⁵ <https://www.italuil.it/index.jsp?id=402&dettaglio=2273>

⁶ <https://www.lavoro.gov.it/temi-e-priorita/previdenza/focus-on/previdenza-obbligatoria/pagine/opzione-donna#:~:text=Accesso%20anticipato%20alla%20pensione%20per,Legge%2028%20marzo%202019%2C%20n>

beneficia de pensionare anticipată, cu condiția să opteze pentru calcularea pensiei conform regulilor sistemului contributiv prevăzute în Decretul legislativ nr.180 din 30 aprilie 1997.

În perioada 2020-2023, Legile anuale ale bugetului au adus numeroase modificări prevederilor articolului 16 al Legii nr.26/2019, iar în cele din urmă Legea bugetului aferentă anului 2023 a stabilit următoarele drepturi:

- “para. (1): Dreptul la pensionare anticipată este recunoscut, conform regulilor de calcul ale sistemului contributiv instituit prin Decretul legislativ nr.180 din 30 aprilie 1997, pentru lucrătoarele care până la data de 31 decembrie 2021 au acumulat o vechime în muncă contributivă egală sau mai mare de 35 de ani și o vârstă egală sau mai mare de 58 de ani pentru lucrătoarele salariate și 59 de ani pentru lucrătoarele independente [...];
- para. (1 bis): Dreptul la pensie menționat la alineatul (1) se aplică femeilor care, până la data de 31 decembrie 2022 (ulterior perioada fiind extinsă la 31 decembrie 2024), au acumulat o vechime în muncă de cel puțin 35 de ani și au împlinit vârsta de cel puțin 61 de ani, vârstă redusă cu un an pentru fiecare copil, până la maximum doi ani, și care se află într-una dintre următoarele situații:
 - a) asistă, la momentul solicitării și timp de cel puțin șase luni, un soț/o soție sau o rudă de gradul I care conviețuiește cu ele și care are un handicap grav (vezi art. 3, para.(3) al Legii nr. 104 din 5 februarie 1992), sau o rudă de gradul II sau un afin care conviețuiește cu ele, dacă părinții sau soțul/ soția persoanei cu handicap grav au împlinit vârsta de 70 de ani sau sunt, de asemenea, invalizi, decedați sau dispăruți;
 - b) au capacitate de muncă redusă, certificată de comisiile competente pentru recunoașterea invalidității civile, mai mare sau egală cu 74%;
 - c) sunt lucrători concediați sau angajați de întreprinderi pentru care există un grup de discuții activ pentru gestionarea unei situații de criză; cu toate acestea, în acest ultim caz, reducerea maximă de doi ani a vârstei minime de 60 de ani se aplică, indiferent de numărul de copii pe care îi au femeile.

- para. (2) [...];

- para. (3) [...]”.

Menționăm că de-a lungul anilor s-a procedat la introducerea unor cerințe din ce în ce mai stricte cu privire la accesarea programului “Opțiunea pentru femei”, ceea ce a condus la o reducere progresivă a numărului de potențiale solicitante.

În cele din urmă, în conformitate cu Legea bugetului pe anul 2026, legiuitorul nu a mai extins prevederile privind opțiunea de pensionare anticipată pentru femei, menționată la articolul 16,

alineatul 1-bis și opțiunea flexibilă de pensionare anticipată menționată la articolul 14.1 din același decret legislativ⁷.

Cu toate acestea, posibilitatea de a accesa aceste forme de pensionare anticipată rămâne valabilă pentru persoanele care au invocat condițiile aflate în vigoare înainte de adoptarea Legii Bugetului pentru anul 2026, îndeplinind cerințele necesare până la datele indicate mai jos:

- pentru opțiunea de pensionare anticipată cunoscută sub denumirea de Opțiunea pentru femei, până la 31 decembrie 2024;
- pentru pensionarea anticipată flexibilă, până la 31 decembrie 2025.

Potrivit [informațiilor](#) prezentate de INPS (Institutul Național de Asigurări Sociale), în conformitate cu prevederile articolului 1, para. (179-186) ale Legii bugetului pe anul 2017, angajații din sistemul privat, funcționarii publici, lucrătorii înscriși în sistemul de pensii separat, care îndeplinesc o serie de condiții (o parte fiind identice cu cele prezentate la articolul 16 de mai sus) pot beneficia de prestația socială APE (plată anticipată a pensiei), cu îndeplinirea următoarelor condiții:

- să aibă cel puțin 63 de ani și 5 luni;
- să aibă o vechime în muncă de cel puțin 30 de ani; pentru lucrătorii care desfășoară activități grele/ solicitante, vechimea minimă este stabilită la 36 ani [...]; pentru acordarea prestației, cerința privind vechimea în muncă este redusă, pentru femei, cu 12 luni pentru fiecare copil, până la maximum doi ani;
- să nu fie beneficiari ai vreunei pensii directe.

LITUANIA

Potrivit [informațiilor oficiale](#) prezentate de Casa de asigurări sociale (SODRA), pensia anticipată poate fi solicitată cu 5 ani înainte de vârsta de pensionare (stabilită la 65 de ani începând cu 1 ianuarie 2024) de către persoanele care au vechimea necesară pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă (34,5 ani în 2026).

Excepție de la situația prezentată mai sus, fac persoanele care au cel puțin jumătate din vechimea în muncă necesară pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă (stabilită la 15 ani) și care îndeplinesc următoarele condiții:

- mame care au născut și crescut 5 sau mai mulți copii cu vârsta sub de 8 ani;

⁷ https://www.inps.it/it/inps-comunica/atti/circolari-messaggi-e-normativa/dettaglio.circolari-e-messaggi.2026.02.circolare-numero-19-del-25-02-2026_15179.html

- persoane care și-au îngrijit cel puțin 15 ani copiii cu dizabilități sau copii care și-au pierdut mai mult de 60% din capacitatea de muncă;
- persoane care au îngrijit la domiciliu persoane cu dizabilități cu o nevoie specială de îngrijire permanentă pentru cel puțin 15 ani.

Menționăm că dreptul mamelor care au născut/adoptat 5 sau mai mulți copii la pensie anticipată este reglementat în baza prevederilor [Legii pensiilor de stat](#) și a [Regulamentului](#) privind procedura de examinare și acordare a pensiei de stat de gradul II mamelor sau taților care au crescut 5 sau mai mulți copii.

Potrivit Casei de asigurări sociale, cuantumul pensiei de stat de gradul al II-lea este stabilit la 148,56 euro⁸.

POLONIA

Începând cu 1 octombrie 2017, vârsta de pensionare în Polonia este stabilită la 60 de ani pentru femei, una dintre cele mai scăzute din Uniunea Europeană⁹. În acest context, vârsta de pensionare pentru mame nu poate fi stabilită la mai puțin de 60 de ani, cu excepția cazului în care mama lucrează în condiții grele sau are un grad de invaliditate.

Legea care reglementează recunoașterea perioadelor de îngrijire a copiilor ca vechime în muncă în Polonia este [Legea din 17 decembrie 1998 privind pensiile din Fondul de asigurări sociale](#).

Conform articolului 5, para.(1) "La stabilirea dreptului la pensie se iau în considerare perioadele de cotizare, menționate la articolul 6, precum și cele fără cotizare/necontributive, stabilite la articolul 7. "

Totodată, legea prevede că la stabilirea dreptului la pensie, perioadele necontributive nu pot depăși 1/3 din perioadele contributive dovedite.

Potrivit articolului 7, para. (5) al, se consideră perioade necontributive, printre altele, și perioadele de concediu parental, concediu fără plată acordat în temeiul dispozițiilor privind concediile fără plată pentru mamele angajate care îngrijesc copii mici, alte concedii fără plată acordate în acest scop, precum și perioadele de neefectuare a muncii – din cauza îngrijirii copilului – care au avut loc înainte de data dobândirii dreptului la pensie pentru limita de vârstă sau de invaliditate.

Menționăm că indiferent de numărul de copii aflați în îngrijire, totalul perioadelor necontributive nu poate depăși 6 ani, cu excepția copiilor cu dizabilități, caz în care se mai pot adăuga 3 ani.

⁸ <https://sodra.lt/pensijos/valstybines-pensijos/pirmojo-ir-antrojo-laipsnio-valstybine-pensija>

⁹ <https://www.zus.pl/swiadczenia/emerytura/emerytura-dla-osob-urodzonych-po-31-grudnia-1948/emerytura-w-wieku-powszechnym>

Pentru aceste perioade, la calculul pensiei se folosește un coeficient de 0,7% din baza de calcul pentru fiecare an spre deosebire de 1,3% pentru anii de muncă activă.

Totuși, începând cu 1 martie 2019, a fost introdusă [prestația pentru părinți "MAMA 4+"](#). Această prestație este destinată mamelor în vârstă de 60 de ani, care au născut și crescut cel puțin 4 copii (proprii, ai soțului, copii adoptați sau luați în plasament) și care nu au mijloace de subzistență la pensie, fie pentru că și-au dat demisia de la locul de muncă pentru a-și crește copiii, fie pentru că nu au lucrat niciodată din același motiv.

Beneficiul poate fi accesat și de tați, la vârsta de 65 de ani, în cazul în care au crescut cel puțin 4 copii în situația în care mama copiilor a decedat, și-a abandonat copiii sau nu i-a crescut un timp îndelungat.

Astfel, părintele cu cel puțin 4 copii, care nu primește pensie pentru vechimea în muncă sau pentru invaliditate, are dreptul la indemnizația parentală suplimentară în cuantumul pensiei minime. Începând cu 1 martie 2026, aceasta este stabilită la 1.978,49 PLN (echivalentul a aprox. 463 de euro) și este indexată anual.

În cazul în care prestația pentru părinți completează o pensie sau o indemnizație de invaliditate mai mică decât pensia minimă, totalul prestațiilor nu poate depăși cuantumul pensiei minime.

SLOVACIA

În Slovacia, reducerea vârstei de pensionare pentru femeile care au crescut copii este reglementată prin [Legea-cadru a asigurărilor sociale \(461/2003\)](#).

Potrivit articolului 65, para. (2), vârsta de pensionare reprezintă vârsta generală de pensionare pentru anul în cauză, redusă cu:

- a) 6 luni, dacă persoana asigurată a crescut un copil;
- b) 12 luni, dacă persoana asigurată a crescut 2 copii;
- c) 18 luni, dacă persoana asigurată a crescut 3 sau mai mulți copii.

Potrivit para. (5), dacă perioada de creștere a copilului nu poate fi luată în considerare la stabilirea vârstei de pensionare a femeii, aceasta va fi luată în considerare pentru bărbatul care a crescut copilul.

Potrivit articolului 60a), para. (1), lit.a)-d), condiția creșterii unui copil este îndeplinită dacă persoana asigurată a avut personal grijă de copil, după cum urmează:

- a) cel puțin 10 ani,
- b) cel puțin cinci ani, dacă persoana asigurată a început să aibă grijă de copil după ce acesta a împlinit vârsta de opt ani,

c) de la naștere până la deces, dacă copilul a decedat după împlinirea vârstei de șase luni; această regulă nu se aplică dacă persoana asigurată, conform unei hotărâri judecătorești definitive, a cauzat moartea copilului printr-un act criminal intenționat,

d) cel puțin ultimii trei ani înainte ca persoana asigurată să împlinească vârsta de pensionare.

Para. (2) al articolului 60a) reglementează că perioada de îngrijire personală a copilului include și perioada în care persoana asigurată nu a putut îngriji copilul din cauza stării sale de sănătate sau a internării copilului într-o unitate de îngrijire medicală.

Para.(5) stabilește că perioada de creștere a unui copil se ia în considerare o singură dată și numai pentru o singură persoană asigurată.

SLOVENIA

Potrivit [informațiilor](#) furnizate de Institutul de pensii și asigurări de invaliditate din Slovenia (ZPIZ), condițiile de pensionare în anul 2026 rămân același ca și în 2025, respectiv pentru obținerea dreptului la pensie pentru limita de vârstă, persoana asigurată (bărbat sau femeie) trebuie să îndeplinească următoarele cerințe de vârstă și de vechime în muncă, prezentate în tabelul de mai jos:

Vârsta	Vârsta de pensionare
60 de ani	40 de ani de vechime în muncă fără contribuții suplimentare
65 de ani	stagiul minim contributiv de cel puțin 15 de ani

În anumite cazuri, dreptul la pensie pentru limită de vârstă poate fi obținut și la o vârstă mai tânără.

Prin urmare, articolului 28, para.(1) al [Legii privind pensiile și asigurările de invaliditate](#) (ZPIZ-2) reglementează că limita de vârstă poate fi redusă pentru fiecare copil biologic sau adoptat, care este cetățean al UE, cu excepția cazului în care se prevede altfel într-un acord internațional, după cum urmează:

- pentru un copil, limita de vârstă este redusă cu 6 luni;
- pentru doi copii, limita de vârstă este redusă cu 16 luni;
- pentru 3 copii, limita de vârstă este redusă cu 26 de luni;
- pentru 4 copii, limita de vârstă este redusă cu 36 de luni;
- pentru cinci copii sau mai mulți, limita de vârstă este redusă cu 48 de luni.

La para. (2) al articolului 28 se menționează că o femeie are dreptul la o reducere a limitei de vârstă [...] cu excepția cazului în care bărbatul a beneficiat de prestații parentale pentru o perioadă mai lungă de timp.

În cazul în care ambii părinți au utilizat același număr de zile de concediu, reducerea vârstei va fi solicitată de femeie.

În cazul adopției unui copil, mama adoptivă are dreptul la o reducere a vârstei, cu excepția cazului în care tatăl adoptiv a beneficiat de prestații parentale pentru o perioadă mai lungă de timp.

În cazul în care ambii părinți adoptivi au utilizat același număr de zile de concediu, mama adoptivă are dreptul la o reducere a vârstei.

În baza criteriilor enumerate mai sus, dacă o femeie sau un bărbat a împlinit 38 de ani de vechime în muncă, limita de vârstă [...] poate fi redusă la maximum 63 de ani.

Dacă o femeie sau un bărbat a împlinit 40 de ani de vechime în muncă, limita de vârstă [...] poate fi redusă la maximum 58 de ani.

Menționăm că în cazul adopției, părinții biologici nu pot solicita o reducere a limitei de vârstă pentru obținerea dreptului la pensie.

Institutul de pensii și asigurări de invaliditate din Slovenia specifică că la împlinirea a 38 de ani de vechime în muncă fără contribuții suplimentare, vârsta minimă de 65 de ani aferentă obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă se reduce cu până la patru ani pentru femeile sau bărbații care au avut copii în îngrijire (până la vârsta de 61 de ani).

UNGARIA

Dreptul la pensia pentru limită de vârstă este reglementat de [Legea LXXXI din 1997 privind pensiile din sistemul de asigurări sociale](#), la articolul 18, para. (2a) –(2d).

Para.(2a) stabilește că o femeie care are cel puțin 40 de ani de activitate eligibilă are dreptul la o pensie completă pentru limita de vârstă, indiferent de vârsta sa.

Para.(2b) reglementează că perioada de activitate eligibilă este perioada în care solicitantul a desfășurat o activitate lucrativă sau s-a aflat într-un raport juridic echivalent acestuia sau a beneficiat de indemnizație de maternitate și naștere, indemnizație pentru îngrijirea sugarului, indemnizație de adopție, indemnizație pentru îngrijirea copilului, [...] și alocația pentru îngrijire medicală stabilită în legătură cu un copil biologic sau adoptat cu handicap grav, sau perioada de activitate echivalentă dobândită înainte de 1 ianuarie 1998.

În conformitate cu para.(2c), pensia completă pentru limită de vârstă nu se acordă dacă vechimea în muncă dobândită prin activități remunerate sau printr-o relație juridică asimilată nu însumează cel puțin 32 de ani, sau, în cazul femeilor cărora li s-a acordat o alocație pentru îngrijirea copiilor sau o alocație pentru îngrijirea unui copil biologic sau adoptat cu handicap grav sau care au dobândit o vechime echivalentă înainte de 1 ianuarie 1998, cel puțin 30 de ani.

Practic, în cazul femeilor, perioada de eligibilitate obligatorie de 40 de ani, poate fi constituită din maxim 8 ani dedicați creșterii copiilor și din restul de 32 de ani de vechime efectivă în muncă.

Menționăm că o regulă specifică se aplică femeilor care au crescut 5 sau mai mulți copii. Astfel, para.(2d) reglementează că perioada de eligibilitate specificată la para.(2c) se reduce cu un an dacă beneficiara a crescut 5 copii în propria gospodărie și cu încă un an pentru fiecare copil suplimentar, fără a depăși un total de 7 ani.

Potrivit legii, copilul crescut în gospodăria proprie a beneficiarei este considerat a fi un copil biologic sau adoptat care a locuit în mod regulat împreună cu aceasta [...].

Potrivit [informațiilor](#) puse la dispoziție de Trezoreria statului, în cazul creșterii a 5 copii, pentru a stabili perioada de eligibilitate, sunt necesari cel puțin 31 de ani de vechime dobândiți prin muncă remunerată din perioada de eligibilitate de 40 de ani și de maximum 9 ani de vechime recunoscuți pentru creșterea copiilor. Cerința privind vechimea în muncă dobândită din activități remunerate poate fi redusă la maximum 25 de ani din totalul perioadei eligibile de 40 de ani.

CONCLUZII

Prezentul studiu documentar sintetizează reglementările din mai multe state membre UE privind reducerea vârstei de pensionare sau acordarea de beneficii suplimentare pentru mame.

I. Mai multe state aplică reduceri directe ale vârstei standard în funcție de numărul copiilor, după cum urmează:

Slovacia: Vârsta de pensionare se reduce cu 6 luni pentru un copil, 12 luni pentru doi copii și 18 luni pentru trei sau mai mulți copii.

Slovenia: Permite reduceri progresive: de la 6 luni pentru un copil până la 48 de luni (4 ani) pentru 5 sau mai mulți copii. Vârsta minimă poate coborî până la 58 de ani pentru cei cu 40 de ani de vechime.

Italia: Oferă o reducere de 4 luni pentru fiecare copil, până la un maxim de 16 luni. Alternativ, mamele pot opta pentru un calcul mai avantajos al pensiei (coeficienți majorați).

Cehia: Pentru persoanele născute între 1936 și 1973, vârsta scade cu aproximativ 1 an pentru fiecare copil crescut. Totuși, pentru cei născuți după 1973, această diferențiere tinde să dispară, fiind înlocuită cu bonusuri financiare (500 CZK/copil).

II. Alte state se contrecază pe recunoașterea perioadelor de îngrijire ca și vechime suplimentară:

Franța: Mamele primesc 8 trimestre (2 ani) suplimentare pentru copiii născuți înainte de 2010 (4 trimestre pentru maternitate și 4 trimestre pentru educație). Pentru copiii născuți după 2010, o parte din aceste trimestre poate fi împărțită cu tatăl. Există și un bonus de 10% la cuantumul pensiei pentru părinții cu cel puțin 3 copii.

Germania ("Mütterrente"): Se acordă câte 3 ani de perioade de cotizare (3 puncte de pensie) pentru fiecare copil. Din 2027, această regulă se va aplica uniform, indiferent dacă copilul a fost născut înainte sau după 1992.

Croația: Adaugă 12 luni la vechimea în muncă pentru fiecare copil născut sau adoptat (modificare apărută în iunie 2025).

Polonia: Perioadele de îngrijire sunt considerate necontributive (maxim 6 ani). Există programul "MAMA 4+" care asigură o pensie minimă mamelor cu cel puțin 4 copii, mame care fie nu au lucrat suficient, fie nu au lucrat pentru a obține o pensie pentru vechimea în muncă.

III. Alte sisteme:

Ungaria: Femeile se pot pensiona, indiferent de vârstă, dacă au 40 de ani de activitate eligibilă. Din aceștia, maximum 8 ani pot fi dedicați perioadelor de îngrijire și creștere a copiilor, iar minim 32 de ani muncii efective.

Lituania: Permite pensionarea anticipată cu 5 ani înainte de termen pentru mamele care au crescut 5 sau mai mulți copii, dacă au o vechime minimă (în muncă) de 15 ani.

Surse bibliografice:

Informații cu caracter comparativ pot fi consultate la <https://www.missoc.org/missoc-database/comparative-tables/> (informații privind sistemele în care concediul de maternitate este luat în considerare pentru a determina eligibilitatea pentru prestația de limită de vârstă și pentru a calcula cuantumul plătilor).

[The European Pillar of social rights action plan strengthening support for mothers](#)

[Pensions at a Glance 2025 OECD and G20 Indicators](#)

(Raport) State of Motherhood in Europe 2024, <https://makemothersmatter.org/wp-content/uploads/2025/03/MMM-State-of-Motherhood-in-Europe-2024.pdf>

The Motherhood Pension Gap in a Defined Contribution Pension Scheme—the Case of Poland <https://www.mdpi.com/2071-1050/12/11/4425>

<https://www.sozialministerium.gv.at/en/Topics/Social-Affairs/Social-Insurance/Pension-Insurance/Credits-for-Time-Spent-Bringing-Up-Children-and-Pension-Splitting.html>

Mothers' Poverty in the EU (<https://makemothersmatter.org/wp-content/uploads/2025/10/Mothers-Poverty-in-the-EU-.pdf>)